

Liikenneturvallisuusstrategian tie- ja rautatieliikenteen työryhmän ensimmäinen kokous

Osallistujat:

Elina Immonen, LVM (puheenjohtaja)
Eeva Asikainen, LVM (sihteeri)
Juho Aittasalo, LVM (sihteeri)
Laura Kolinen, LVM
Maija Rekola, LVM
Marcus Merin, LVM
Risto Saari, LVM
Saara Louko, LVM
Jari Pajunen, SM
Niina Suutarinen, VM
Kaisa Mäkelä, YM
Markus Tarasti, YM
Pipsa Eklund, Liikenne- ja viestintävirasto
Risto Murto, Väylävirasto
Ari Herrala, Suomen kuljetus ja logistiikka SKAL ry
Hanna Kemppainen, Kuntaliitto
Harri Pasanen, Auto- ja kuljetusalan työntekijäliitto ry
Heljä Aarnikko, Tampereen kaupunki
Irene Vuorisalo, Eläkeliiitto
Jaakko Klang, Varsinais-Suomen ELY-keskus
Jari Kielinen, Suomen motoristit ry
Juha Frantsi, VR-Yhtymä Oy
Juha Sylberg, Näkövammaisten liitto
Juha Valtonen, Liikenneturva
Juhana Hietaranta, Helsingin kaupunki
Jukka Kiviniemi, Autokoululiitto
Jukka Tolvanen, Autoliitto
Kalle Parkkari, Onnettomuustietoinstituutti
Liisa-Maija Thompson, Teyhdistys
Maria Hoikkala, Poliisihallitus
Matti Koistinen, Pyöräliitto
Mika Mäkilä, Linja-autoliitto
Minna Soininen, Paikallisliikenneliitto
Pekka Rissa, Autoalan keskusliitto
Riitta Saksanen, Invalidiliitto
Saija Räinen, Oulun kaupunki
Sami Virtanen, Kuuloliitto
Tero Kossila, Finrail

1. Tervetulosanat ja esittäytyminen

Puheenjohtaja Immonen toivotti työryhmän jäsenet tervetulleeksi. Työryhmän jäsenet esittäytyivät.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite	Postiosoite	Puhelin	www.lvm.fi
	Eteläesplanadi 16	PL 31	029516001	etunimi.sukunimi@lvm.fi
	Helsinki	00023 Valtioneuvosto		kirjaamo@lvm.fi

2. Strategiatyön esittely

Keskusteltiin strategiatyön valmistelusta käytännössä ja valmistelun aikataulusta. Liikenne- ja viestintäministeriöstä Rekola esitteli yleisesti strategiatyötä ja sen suunniteltua etenemistä ja tavoitteita sekä työryhmän roolia liikenneturvallisuusstrategian valmistelussa.

Liikenneturvallisuusstrategian taustalla on hallitusohjelmakirjaus. Strategia valmistellaan vuosina 2019-2021 ja se laaditaan vuosille 2022-2026. Tavoitteena on, että strategia hyväksytään valtioneuvoston periaatepäätöksenä. Strategia valmisteltaisiin pääosin työryhmissä. Ohjausryhmän tehtävänä on valmistelun ja toiminnan ohjaus sekä tavoitteiden ja vaikuttavuuden saavuttamisen seuranta. Työryhmien tehtävänä on valmistella ehdotus liikenneturvallisuusstrategiaksi ja sitä toteuttavat toimenpide-ehdotukset.

3. Ohjausryhmän terveiset työryhmälle

Rekola esitteli ohjausryhmän terveiset tie- ja rautatieliikenteen työryhmälle. Tässä yhteydessä kysyttiin, onko vastaavanlainen strategia jokaisen hallituksen agendalla. Puheenjohtaja Immonen vastasi, ettei voi tätä tässä vaiheessa ennustaa, mutta toivoo luonnollisesti toimenpiteiden pitkäjänteisyyttä ja jatkuvuutta.

4. Katsaus liikenneturvallisuuden nykytilaan

Väylän edustaja Risto Murto esitteli rautatieliikenteen turvallisuuden nykytilaa erilaisten tilastojen pohjalta. Esityksessä käsiteltiin muun muassa radanpidon turvallisuutta ja ratainfrastruktuuria sekä tasoristeysonnettomuuksia ja allejäättejä. Näiden pohjalta käytiin keskustelua. Allejäätien osalta keskustelussa nousi esiin niiden saama vähäinen mediahuomio. Todettiin, että tieliikenteen itsemurhista tehdyn tutkimuksen mukaan mediassa vältetään liian yksityiskohtaista uutisointia mallioppimisen estämiseksi. Rautateiden osalta todettiin, että yleisesti ottaen liikkumiseen rautatieasemilla liittyy riskejä ja esimerkiksi nuorten käyttäytyminen ja kuvien ottaminen liian lähellä raiteita saattavat aiheuttaa vaaratilanteita. Lisäksi pohdittiin ratatyöalueiden ja työmaiden turvallisuutta.

Traficommin edustaja Pipsa Eklund esitteli puolestaan tieliikenteen turvallisuuden nykytilaa erilaisten tilastojen pohjalta. Esityksessä käsiteltiin tieliikennekuolemia esimerkiksi tienkäyttäjryhmittäin ja ikäryhmittäin. Lisäksi esityksessä käsiteltiin tieliikenteen onnettomuuksia ja onnettomuuskustannuksia sekä EU-komission valmistelemia tieliikenteen turvallisuuden indikaattoreita. Esityksen pohjalta käytiin keskustelua. Keskustelussa nousi esiin muun muassa tilastojen luotettavuus, sillä nykytilan turvallisuutta kuvataan juuri tilastojen pohjalta. Todettiin, että tulee kiinnittää huomiota tilastojen eroavaisuuksiin. Esimerkiksi poliisin ja vakuutusyhtiön tilastoissa saattaa olla eroja. Tietopohjan tulee olla riittävää ja ajantasaista. Lisäksi todettiin, että strategiassa olisi hyvä kiinnittää katsetta tulevaisuuteen. Esimerkiksi tulisi selvittää, miten ilmastotavoitteet vaikuttavat liikenteeseen ja mitkä onnettomuusmuodot tulevat kasvamaan. EU-indikaattorit herättivät paljon kysymyksiä. Puheenjohtaja Immonen painotti sitä, että indikaattorien ei ole tarkoitus ohjata tai rajata strategiatyöskentelyä. Ne ovat vain yksi aiheeseen liittyvä syöte ja nyt tässä strategiassa on tarkoitus pohtia turvallisuutta kokonaisvaltaisesti. Lisäksi painotettiin sitä, että strategia on tarkoitus valmistella vuorovaikutteisesti muiden ajankohtaisten hankkeiden kanssa.

Keskustelussa nousi esiin myös liikenneturvallisuuden kaksi eri ryhmää eli nuoret ja ikääntyvät. Molemmat ryhmät tulisi erityisesti huomioida. Tässä yhteydessä mainittiin myös ajoterveysasetus ja sen ajantasaisuus. Lisäksi pohdittiin linja-autoja, joiden osalta todettiin, että ne kuuluvat strategiaan.

5. Ensimmäinen tema

Liikenne- ja viestintäministeriöstä Rekola esitteli ensimmäistä työryhmissä käsiteltävää teemaa: asenteet, osaaminen ja sosiaaliset tekijät. Teeman on tarkoitus ohjata työryhmien työskentelyä. Teema herätti paljon keskustelua. Todettiin, että syrjäytyminen näkyy onnettomuuksissa ja tämä

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

sosiaalinen aspekti tulisi huomioida. Tässä yhteydessä todettiin, että vaikka rautatieliikenne on muutoin erittäin turvallinen liikennemuoto, tulisi sosiaalisia tekijöitä, etenkin allejäntejä tarkastella. Tämän teeman yhteydessä pohdittiin myös ikääntyneitä. Tulevaisuudessa ikääntyvien määrä kasvaa ja tulisikin selvittää, miten onnettomuuksia voitaisiin ennaltaehkäistä. Ikääntyminen ja ajoterveys korostuvat onnettomuuksien tutkinnassa. Ammattiliikenteen kuljettajien ajovaatimuksista ja lääkärien käytännöistä voitaisiin ottaa oppia yleisen tieliikenteen puolelle. Huomautettiin, että myös vesiliikenteen ja ilmailun osalta vaaditaan lääkärien tutkimuksia. Tieliikenteen puolelle tarvitaan siten valistusta. Ikääntyneitä tulisi tukea ajokortista luopumisesta, ja taata, että hyvät liikenneyhteydet säilyvät. Pohdittiin myös sitä, tulisiko näiden kysymysten tiimoilta osallistaa Suomen liikennelääketieteen yhdistystä.

Keskustelussa todettiin, että kaupungin raideliikenne, metrot ja raitiovaunut kuuluvat strategiaan. Keskustelussa kommentoitiin lisäksi termiä ”osaaminen” ja pohdittiin, olisiko ”kyvykkyys” osuvampi termi. Lisäksi puhuttiin liikuntarajoitteisten huomioimisesta sekä julkisen liikenteen esteettömyydestä. Julkisen liikenteen osalta kysyttiin myös, kuinka turvallisena ja houkuttelevana vaihtoehtona joukkoliikennettä pidetään. Keskustelussa nousi esiin myös liikenneinfrastruktuurin ja väylien kunto. Tämän yhteydessä mainittiin valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma, Liikenne12. Esteettömyys- ja väyläkysymyksiin vaikuttaa merkittävästi julkisen sektorin rahoitus. Keskustelussa nousi esiin lisäksi digitalisaatio ja sen tuomat mahdollisuudet liikenneturvallisuuteen esimerkiksi ajoneuvoteknologian kehittymisen myötä. Tämän osalta todettiin, että näitä kysymyksiä käsitellään toisen teeman yhteydessä. Lisäksi puheenjohtaja Immonen kertoi, että liikenne- ja viestintäministeriössä on aloitettu liikenneturvallisuuden kansainvälisen vertailun laatiminen strategiatyöskentelyn tueksi. Vertailun tuloksia esitellään työryhmälle myöhemmin.

6. Seuraava kokous

Puheenjohtaja Immonen kiitti kaikkia osallistujia aktiivisesta keskustelusta. Seuraavan kerran tieliikenteen ja rautatieliikenteen työryhmät kokoontuvat erikseen.

Kokoukset pidetään seuraavasti:

Rautatieliikenteen osalta 03.03. klo 9-12 osoitteessa Eteläesplanadi 10.
Tieliikenteen osalta 16.03. klo 12-16 osoitteessa Mariankatu 9.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--